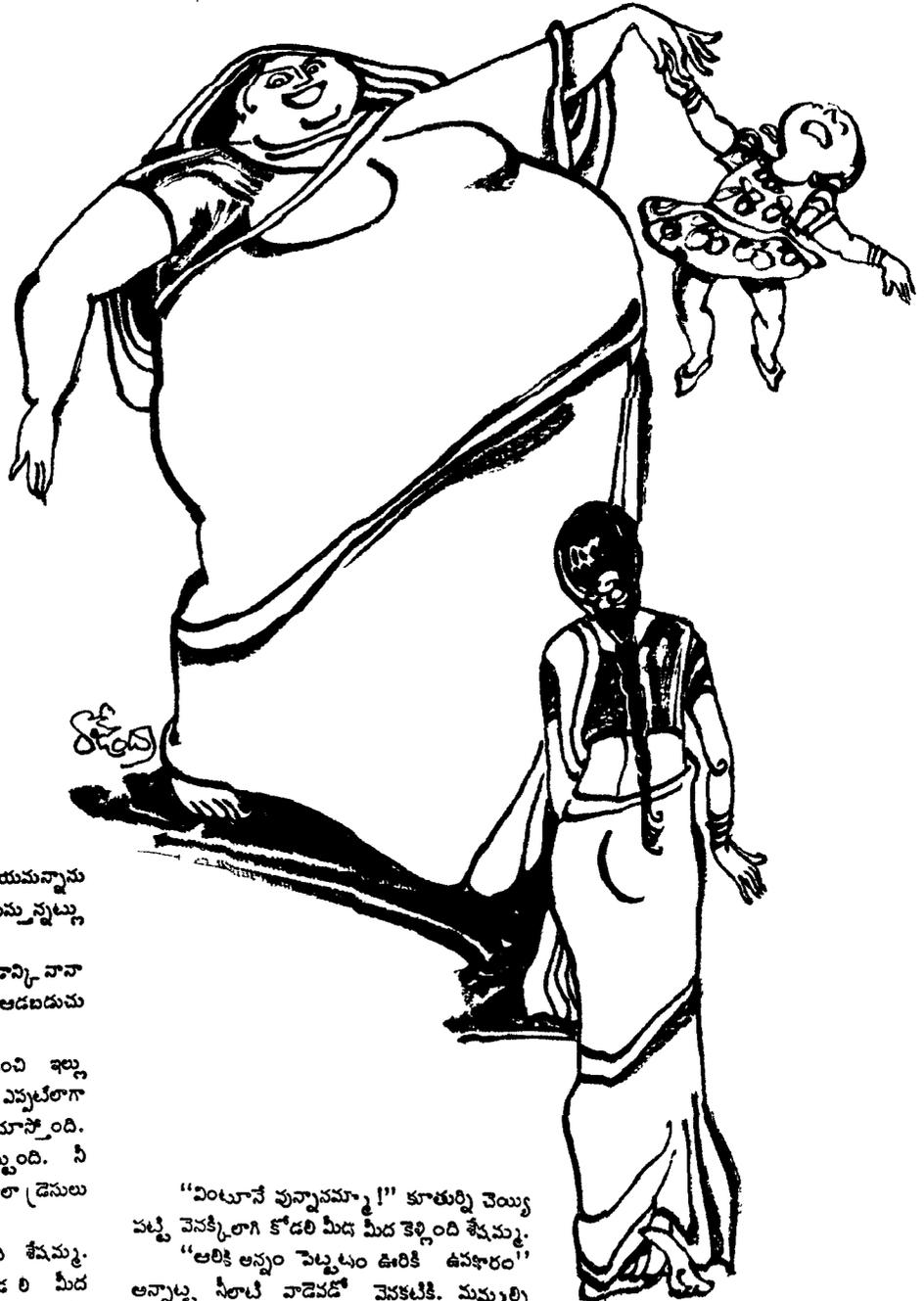

గ్రామతిక్కవల

కెయ్యలక్ష్మి
కలహర

“పొదినా ! నా పింక్ డ్రెస్ ఇస్తే చెయ్యమన్నాను కదా ! ఎందుకు చెయ్యలేదు?” కరుమన్నట్లు అడిగింది విజయ.

రెండేళ్ల కూతురికి టిఫిన్ తిప్పించడానికే నా అవస్థలా పడుతున్న శ్రీనివాస కోపంగా ఆడబడుచు వైపు తిరిగింది.

“ఎన్నో నేను యూనివర్సిటీ నుంచి ఇల్లు చేరుకునేవరకే ఆరు గంటలయింది. ఎప్పటిలాగా ఇంటికి వస్తే నా కోసం ఎదురు చూస్తోంది. దానికి తోడు ఈ రోజు నాకు టెన్షన్ ఉంది. నీ అమ్మైర తీసేమాసాను. ఇస్తే చేసినవి చాలా డ్రెసులు ఉన్నాయి కదాని చెయ్యలేదు.”

ఎక్కడ నుంచి విందో వచ్చేసింది శేషమ్మ. విషయమేంటో తెలియకపోయినా కోడలి మీద యుద్ధం ప్రకటించడానికే అవి ఎప్పుడూ సిద్ధమే. తల్లివైపు తిరిగి అతిగారంగా ఫిర్యాదు చేసింది విజయ. “చూడమ్మా ! ఈ రోజు మా ఫ్రెండ్లందరం పింక్ డ్రెస్ వేసుకోవాలనుకున్నాం. నా చుట్టూర్, చుట్టూ ఇస్తే చెయ్యమని ఈవిడగార్ని నిన్న ప్రార్థనగా చెప్పాను. ఇప్పుడేమో ఏంటో కుంటిసాకులు చెప్తోంది.”

50—అంధ్రప్రదేశ్—31—12—82

“ఏంటోనే వున్నానమ్మా !” కూతుర్ని చెయ్యి వట్టి వెనక్కిలాగి కోడలి మీద మీద కెళ్లింది శేషమ్మ. “అరికి అన్నం పెట్టటం ఊరికి ఉపహారం” అన్నట్లు నీలాటి వాడెవడో వెనకటికి. మమ్మల్ని ఉద్దరించడానికే చదువుతున్నావా నీవు ? తైతక్క లాడుతూ కాలేజీ కెళ్ళొస్తూ తమాషాగా కాలం గడప లానికే నువ్వు వాస్తవ్లో లేవు. అలాంటివో వున్నావు. కాలేజీ వంకబెట్టి పని ఎక్కొట్టడం నీకు బాగా అలవాటైపోయింది. ఆ బట్టలు ఇస్తే చెయ్యకుండా ఇల్లెలా కడుల్తో చూస్తాను.”

శ్రీనివాస రక్తం పల పల ‘మరిగింది.’ “అత్తయ్యా పైము తొమ్మిదిన్నరవుతోంది. పరీక్ష పదింటికి

మొదలవుతుంది. మీ కోరిక ప్రకారం పరీక్ష మానేస్తాను. ఆనక మీ అబ్బాయి వచ్చాక, “మీ అమ్మగారు విజయ బట్టలు ఇస్తే చెయ్యమన్నారు. అందుకని పరీక్షకి వెళ్ళలేకపోయాను, అని చెప్తాను ఏమంటారు ?”

శేషమ్మ గాలితో సేసిన బెలూన్లా తగ్గింది.

“వెళ్ళుమ్మా! వెళ్ళు. మవ్వ బూర్జుణుల వస్తునంగలి తెలియక నిన్ను పనిపాటలు చెయ్యమనటం నాదే తప్ప” తిప్పకుంటూ వెళ్ళిపోయింది శేషమ్మ.

“వానమ్మా! వాణిని తియ్యి” కూతుర్ని ఆయా కప్పగించి పాదావిడిగా బయలుదేరింది శ్రీనిజ. ఎంత త్వరగా వెళ్ళినా టెన్టు మొదలయిపోయింది. భయం భయంగా ప్రాసెసరు నుద్దేశించి అంది - “మేం కమిన్ సర్?”

క్వశ్చేన్ పేరరు నీరీయన్ గా చూసుకుంటున్న విద్యార్థులంతా తలతెత్తి చూశారు. వాళ్ళలోపాటి ప్రాసెసరుకూడా! ఆయన ముఖం అప్రసన్నంగా మారింది.

“సో యూ రివ్డ్ ఆన్ లు యువర్ రెప్యూటేషన్ ఆఫ్ బియింగ్ లేట్ కమిన్!”

సిగ్గులో కుంచించుకుపోతూ తన సీట్ల కురుస్తుంది. జోతీగెల్లా మనసులో మునురుతున్న ఆలోచనల్ని తోలుతూ పరీక్ష వ్రాయడానికై ప్రయత్నించ సాగింది.

శ్రద్ధగా చదివి పరీక్షలు వ్రాసి విద్యార్థులకి గంటలు ఊణాలా గడిచిపోయాయి. “టైమ్ ఈజ్ ఆప్” అనే ప్రాసెసర్ కంతం శ్రీనిజని ఈ రోకంలోకి తీసుకొచ్చింది. వ్రాసిన కాగితాలు బొత్తిగా పెట్టింది. ప్రాసెసర్ వచ్చి అవి అందుకుంటూ అన్నారు - “మిసెస్ శ్రీనిజా! లంక్ బ్రేక్ అవగానే ఒకసారి వచ్చి నన్ను కలవండి.”

ప్రాసెసర్ బయటికి వెళ్ళగానే తరువాత లెక్చరర్ వచ్చారు. ఆయన గోల ఆయనది. శ్రీనిజ బాధ శ్రీనిజది. “ఎందుకు రమ్మన్నారు ప్రాసెసర్” అనుకుంటూ భయపడిపోతోంది. ఒళ్ళంతా చెమటలు పడుతున్నాయి. “బహుశ ఆయన క్లాసులు తరచు ఎగ్గొడున్నాననేమా! ఎందుకని అడిగితే ఎలా చెప్పండి! ఏం చెప్పండి తన అవస్థ! చెప్పినా ఆయన కర్తవ్యమేమిట? అనలు యమ్మెస్సీలో జాయినవటం తన పాఠపాటు. అదీ ఇంట్లో వ్యక్తుల స్వభావం గురించి తెలిసికూడా!” శ్రీనిజ ఆలోచనలు ఆమె నిమిత్తం లేకుండానే గతంలోంచి వర్తమానం లోకి వర్తమానంలోంచి గతంలోకి వరుగులు పెడుస్తాయి. నాలుగు సంవత్సరాల క్రిందట :

ఆ రోజు బియ్యం మార్పు పీట్ల వచ్చాయి. యూనివర్సిటీ ఫస్టుగా రెండు గోల్డ్ మెడల్స్ తో పాసయిన శ్రీనిజకి సంతోషంగా జేబులోపున్న యాభై రూపాయలు తీసిచ్చి ఏమైనా కొనుక్కోమన్నాడు తండ్రి. అవి తీసుకుని తన కిష్టమయిన బుక్ షాపులోకి అడుగుపెట్టింది. ఆమెని చూస్తూనే సంతోషంగా ఆహ్వానించాడు సుధాకర్. అతను ఆ షాపు ప్రావయలుతు కొడుకు. “రండి రండి! సరిగ్గా సమయానికి వచ్చారు. చాలా కొత్త టైటిల్స్ వచ్చాయి.” శ్రీనిజకి పుస్తకాల పిచ్చి. ప్రతి పైసా సాగుచేసి పుస్తకాలు కొనుక్కుంటుంది. సుధాకర్ కి శ్రీనిజ పిచ్చి. ఆమె ఎప్పుడొచ్చినా ఆమె వెనకే తిరుగుతూ పుస్తకాలు చూపిస్తూ, కబుర్లు చెప్తూ తనవ్యయత్యం చెందుతుంటాడు. ఆమె కొన్న ప్రతి పుస్తకానికి సంతోషంగా పదిపాను శాతం డిస్కంట్ ఇస్తాడు.

శ్రీనిజ వోడ్ హౌస్ రాక్ వైపు దారి తీసింది. ఆమె పుస్తకాలు సెలెక్టు చేసుకున్నాక అన్నాడు.

“ఈ రోజు మీతో కొంచెం మాట్లాడాలండి, ఒక అరగంట స్పేర్ చెయ్యగలరా?”

“మాట్లాడండి!”
“ఇక్కడ కాదు. ఆ పక్కగా నా ఆఫీస్ రూమ్ వుంది. అక్కడైతే మనవెవరూ డిస్టర్బ్ చెయ్యరు ప్లీజ్! ఒక్క అరగంట.”

అతని కంఠంలో అభ్యర్థన ఆమెచేత అడుగు వేయించింది. ఇద్దరూ కుర్చీల్లో సెటిలయ్యాక అన్నాడు సుధాకర్ -

“మీరు ఇన్నిసార్లు ఇక్కడికి వచ్చినా మీ పేరేమిటో నాకు తెలియదు. మీరంటే మాత్రం నాకు చాలా ఇష్టం. మీరు చదివే పుస్తకాలనుబట్టి, మీ మాటలనుబట్టి మీ అభిరుచులు, అభిప్రాయాలు ఒక్కటేనన్న భావన నాకు కలిగింది. మీ కిష్టమైతే మిమ్మల్ని పెళ్ళి చేసుకోవాలమంది. నా గురించి వివరాలు చెప్పవ్వాను వినండి. నా పేరు సుధాకర్. బియ్యే చదివాను. వయసు ఇరవై ఆరు. మా ఇంట్లో పెద్దవాడే. నా తరువాత తమ్ముడు, ఇద్దరు చెల్లెళ్ళు. మాకు ఈ షాపు, ఒక ఫ్యాషన్ షాపు, ఒక హోటెల్ క్లాత్ షాపు, ఒక ఆటోమొబైల్ స్పేర్ పార్ట్స్ షాపు వున్నాయి. మా అందరికీ తలొకటి అన్న మాట. ఇవికాక పెద్ద ఇల్లంది. వాహనాలు వగైరా చిల్లరవల్లర ఆస్తి వుంది. బియ్యేతో చదువుకి గుడ్ బై చెప్పేసి కుదురుగా బిజినెస్ చేసుకుంటున్నాను.”

అతను చెప్పేటీరుకి శ్రీనిజకి నవ్వువచ్చింది. నవ్వుతూనే అంది. “నా గురించి చెప్పే అవసరం లేదు. మనద్దరి సంబంధం కుదరటం అసంభవం. ఈ బుక్ కి బిల్ రాస్తే వెళ్తాను” లేవబోతున్న శ్రీనిజని చెయ్యసట్టి ఆపేశాడు.

“ఎందుకు అసంభవమో కారణాలు చెప్పి వెళ్ళండి.”

శ్రీనిజ ఇబ్బందిగా అతని చేతిలోని తన చెయ్యి వంక చూసింది.

“సారీ” వదిలేశాడతను. “చెప్పండిప్పుడు”.

“వినండయితే! మీ స్టాయికి, మా స్టాయికి చాలా చాలా తేడా వుంది. మా నాన్నగారు పైసా కట్టుమివ్వలేరు. కట్టుం వద్దని మీరన్నా బహుశా మీ తల్లితండ్రులు ఒప్పుకోరు. సోనీ, మీరు మీ తల్లి తండ్రులూ కూడా పారపాటున ఒప్పుకున్నారను కుండాము. ఇంకో అడ్డంకి వుంది. నేను బియ్యేనీ పాసయ్యాను. పెళ్ళి చేసుకోవటానికై అభ్యంతరం లేదుగాని చదువు ఆపటం ఏమాత్రం ఇష్టంలేదు. యమ్మెస్సీ చదివితీరాలని నా ప్రస్తుతాభిప్రాయం. తనకంటే ఎక్కువగా భార్య చదువుకోవటానికి ఏ భర్త ఇష్టపడతాడు?”

“అయి సో యా యా మీ వాదనలు?”

ఆశ్చర్యంగా చూసింది సుధాకర్ ని శ్రీనిజ.

“మరి నా సమాధానాలు వినండి. నిజంగానే కట్టుం తీసుకోవటం నా కిష్టం లేదు. మా అమ్మ నాన్నా కావాలని వట్టుబడితే వాళ్ళకే విధంగా సమాధానం చెప్పాలో నాకు తెలుసు. రెండవది. నాకు రాని చదువు నా భార్యకి రావటం నాకు గర్వకారణం. మీరు పి. హెచ్ డి. చేసినా నాకు అభ్యంతరంలేదు. అఫ్ కోర్స్ తన భర్త తన కంటే తక్కువ చదివిన వాడనే నామోషీ ఆడవాళ్ళకుండ వచ్చు. నా

ఉద్దేశంలో అది చాలా తెలివితక్కువ. మన ఉదాహరణ తీసుకోండి. మీరు డాక్టరేట్ తీసుకున్నా నాకున్న రోకజ్జానంతో, వ్యాపారదక్షతతో, లాక్కంతో వందో వంతు మీకు రాదు. అది పార్యర్ డిగ్రీనకి కాంపెన్సేషన్ నన్న మాట. అది గుర్తించే సంస్కారం మీలో వుండాలి!”

శ్రీనిజ కళ్ళల్లో అడ్మిరేషన్ గుర్తించి కంటిమూయిపోతూ. “మిరొచ్చుకుంటే ఒక వరతు.” కళ్ళతోనే ప్రశ్నించింది. “అందరు యువతులు కోరుకునేట్టు వెళ్ళవగానే మా యింట్లోంచి వచ్చేసే వేరు కాపురం సాధ్యం కాదు. మీరు మా చెల్లెళ్ళు తమ్ములతో అమ్మ నాన్నలందరితో కలిసి వుండాలి.”

అప్రయత్నంగా బుర్ర వూపింది శ్రీనిజ. “అంటే?” చిరిసిగా అడిగాడు సుధాకర్. శ్రీనిజకి తనేం చేసిందో తెలిసి సిగ్గుపడిపోయింది ఖంగారుగా అంది “నాకేం తెలియదు. మా యింటకొచ్చి ఆడగండి”

శేషమ్మ కొడుకుతో హోరా హోరి పోట్లాడింది “కట్టుం తెని కొడల్ని తెస్తానా” అంటూ. సుధాకర్ ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపోతానని బెదిరించసరికి తగ్గింది సుధాకర్ ఆస్తి తీసుకెళ్ళబోయినా తన సామర్థ్యంతో ఏవైనా సమకూర్చుకోగలడు. ఎటొచ్చీ దెబ్బ కుటుంబానికే. సుధాకర్ ఎవ్వ. ఏ ఫస్టయింలో జాయిన వగానే శేషమ్మ భర్తకి వక్షవాతం వచ్చి కాలా, చెంబ్బా పడిపోయాడు. చదువు మానేసి అతి కొద్దికాలంలో వ్యాపారంలోని ఒడిదుడుకులన్ని నేర్చుకుని అతి వమరపంతంగా నిర్వహించు కొన్నాడు. మహేష్ ఇప్పుడేప్పుడే నేర్చుకుంటున్నాడు.

పెళ్ళి ఏ గొడవా లేకుండా జరిగిపోయింది సుధాకర్ కోరిక మీద ఆ సంవత్సరం మానేసి మళ్ళీ సంవత్సరం జాయినవుదామనే వుద్దేశ్యంతో అట్టై చెయ్యలేదు శ్రీనిజ. హాసిమాన్ కి వెళ్ళిన పదిపాను రోజులు సుఖపడిందేమో! కాపురానికి రావటంతోటే కొడలికి నరకం అంటే ఎలా వుంటుందో కొంచెం కొంచెం రుచి మాపించసాగింది. తల్లి అండ చూసుకోని పెద్దాడవడుకు విజయ, మురిచి మహేష్ కూడా ఒదిన మీద అధికారం చెలాయించి నాళ్ళే. ఎటొచ్చీ చిన్నాడబడుకు లలిత మాత్రం అమాయ ద్వేషాల కలితమైన వన్నెండేళ్ళ వయసులో వుంది. అందమైన ఒదింటే అభిమానంగా వుండేది.

శ్రీనిజ కాపురానికి కొచ్చేసరికే ఇంట్లో పని మనిషి లేకుండా జాగ్రత్త పడింది శేషమ్మ వంట, అంటు, ఇల్లు క్లీనింగ్ మొత్తం పనంతా క్రమ క్రమంగా పంధొమ్మిదేళ్ళ శ్రీనిజపై పడింది. పనికాక పైన సాధింపులు సూటీపోటీ మాటలు. అర్థంలేని అధికారం! ఒక్కోసారి భర్తకి చెబుదామా అనుకునేది. అంతలోనే జాలి ముంచుకొచ్చేది ప్రొద్దున్న తొమ్మిది గంటలకి ఇంటినుంచి వెళ్ళిపోయి మళ్ళీ రాత్రి తొమ్మిదిపూర్వం పది ప్రాంతాల వచ్చేవాడు. అప్పుడు కూర్చోబెట్టి తను ిర్యాదులు మొదలెడితే అతని మనస్సెలా వుంటుందో, ఇంట్లో ఏం గొడవ లవుతాయో అన్న భయంతో నోరు విప్పేదికాదు. శ్రీనిజలో ఈ బలహీనత కనిపెట్టిన శేషమ్మ రోజు రోజుకి విజృంభించేది. సుధాకర్ ఇంట్లో వున్న సమయంలో మాత్రం అతి మేధావంతంగా నటించేది.

సుధాకర్ కి కూడా ఇంటి షుభాంశగా వట్టేచి కావు.

పెళ్ళయిన ఆర్షెల్లకే శ్రీనిజకి నెల తప్పింది. మనసు చికాగ్గా వున్నప్పుడు టాబ్లెట్స్ వేసుకోవటం మర్చిపోయిన మూలంగా! శ్రీనిజకి దిగులు మంచు కొచ్చింది. ఇంక చదువు సంతకే ఆనుకుంది. సుధాకర్ ఓదార్చాడు, "అదేమిటి సీరి! పిల్లలున్నంత మౌత్రాన చదువుకోకూడదని రూలు లేదుకదా! మనకి కావలసినంత డబ్బుంది. ఫుల్ టైము ఆయాని కుదుర్చుకుందాము. అమ్మ ఎలాగూ వుండనేవుంది."

అయిదో నెలలో డాక్టరు మరింత విచారం కల్గించే వార్త చెప్పింది. సుధాకర్ బ్లడ్ అర్ హెచ్ నెగేటివ్. శ్రీనిజ ఆర్ హెచ్ పాజిటివ్. ఈ కాంబినేషన్ వున్నవాళ్ళకి సాధారణంగా ఆబార్షన్ జరుగుతుంది. ఒకవేళ డెలివరీ అయితే స్పైల్ బేబీ వుడుతుంది. అదీకాక బ్రతికివున్న దిడ్డ పుట్టినా పుట్టిన మరుక్షణం దిడ్డకి బ్లడ్ బ్రాన్స్ ఫ్యూజన్ చెయ్యకపోతే చచ్చిపోతుంది. చేస్తే బ్రతికే వాస్తుంది. తరువాత వచ్చిన ప్రెగ్నెన్సీలు ఎట్టే సరిస్థితుల్లోనూ నిలవు. ఇప్పుడైనా శ్రీనిజ వాతాజాగ్రతగా వుండాలి.

సుధాకర్ తల్లి స్వభావం తెలిసినవాడవలంతు బాగా ఆలోచించి శ్రీనిజని వాళ్ళమ్మగారింటికి పంపించేశాడు. తల్లికి విషయం తెలియనియ్యలేదు.

అతికష్టమీద వాణి బ్రతికింది. అన్నడే శ్రీనిజకి ట్యూబెక్స్ మీ కూడా చేసేశారు. సుధాకర్ శ్రీనిజ ఈ విషయాల్ని శేషమ్మకి తెలియకుండా జాగ్రత్తపడ్డారు.

వాణికి ఏడాది నిండుతున్నా శ్రీనిజ యమ్మెస్సీ మాటలతో కపోవలంతు ఒకరోజు సుధాకర్ ఆ విషయం ప్రస్తావించాడు. అతడికి ఏ మాటో గొట్టిగా వుండేది. తనమూలంగా శ్రీనిజ బ్రతియన్నీ అంతా వంటంటికే పరిమితమైపోతుండే అని.

"ఏమిటి సీరి! ఈ ఏడాదైనా యూనివర్సిటీలో జాయిన్ వ్వవా? అప్లికేషన్ పార్ట్స్ తెచ్చాను."

మైలవరం లయన్సుక్లబ్ ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల జరిగిన 'సంగీత విద్యా పరిషత్' కార్యక్రమంలో సినీమాసాటలు పాడిన డా. కోనాడ ఆశాక్.

స జా తి ధృ వా లు

ఒక్కసారి శ్రీనిజ ముఖంలో మబ్బులు కమ్ము కున్నాయి. "నాకేమో ఇది పెద్ద డైలమా అయి పోయిందండీ! ఓ వైపు అయ్యో చదువుకోలేక పోతున్నానే అని భాధ. మరో చెంప వా దారిన నేను వెళ్లి దీని సంరక్షణ సరిగా జరగడేమో అని భాధ. ఒకవేళ దీనికేదైనా అయితే జీవితాంతం మనసు ఏకుతుంది. నేను ఇంట్లోనే వుండి వుంటే ఇలా జరిగేది కాదేమోనని. అందులోమా మనకి ఇక పిల్లలు ...

శ్రీనిజ గొంతు వణికింది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిండాయి. ప్రేమగా దగ్గరకు తీసుకున్నాడు సుధాకర్. "నువ్వంత ఏపిదానిననుకోలేదు సీరి! ఇంతేనా చదువంటే నీకున్న పట్టుదల, ఇంట్లోనూ? వాణికిమీ కాదు. నువ్వు నిశ్చింతగా ఎమ్మెస్సీలో జాయిన్ వు ఎంత డబ్బైనా నుంచి ఆయాని కుదుర్చుకుందాము. ఆమె సరిగ్గా చూస్తుండో లేదో? చూడటానికేమీ అమ్మ ఉండనే వుంది. సీరి! ఏ విషయం గురించైనా లోతుగా ఆలోచించటం ఇంకెప్పుడు నేర్చుకుంటావు? వాణికి ఏమీ అవకూడదనే ఎప్పుడూ దేవుణ్ణి ప్రార్థిద్దాం. ఒకవేళ ఏదైనా అయిందే అనుకో! నువ్వుండే ఏదైనా చెయ్యాలా? దాని అదృష్టం మన అదృష్టం బాగాలేకపోతే ఎవళ్ళు ఏం చెయ్య లేరు. నువ్వేమీ భాధపడకుండా జాయిన్ వ్వ."

శ్రీనిజ యూనివర్సిటీలో జాయిన్ యేటప్పడు ఇంట్లో చిన్నసైజు యుద్దం జరిగింది.

శేషమ్మకి కోడలు రోజంతా తన చేతిలో వుండకుండా పోతుండనే భాధ, తన కూతుళ్ళకి, కొడుకులకి అబ్బని చదువు కోడలుకి వస్తోందే అనే అసూయ, తన కొడుకు కంటే ఎక్కువ చదివి అతని మీద అధికారం సంపాదించుకుని తమనుంచి లొక్క పోతుండేమోనని భయం ఏటుప్పటితో కొడుకుమీద విరుచుకుపడింది.

"ఏరా? ఇంత చుటవయిపోయావు? పసిదాన్ని చదిలేసి టింగురంగా మంటూ వెళ్ళి ఇది కాలేజీ చదువులు వెలగబెట్టకపోతే ఎవరి కొంపలు మునిగి పోతాయి? పడుచు పెళ్ళించిన మోజుతో నీకు కళ్ళు మూసుకుపోయాయే? రేపది నీ మాట వింటుందా? నెత్తినెక్కుతుంది. అనుభవించుచువు గాని."

"అమ్మా! ఎక్కడి నా నెత్తేకదా? నీ కెండుకు భాధ? ఆ సంగతి నేను చూసుకుంటాను. ఇక పసిదానిమీద నీ కంత ప్రేమంటే స్వయాన నాయనమ్మవే కదా! జాగ్రత్తగా చూసుకో. రెండేళ్ళంతలో గడుస్తాయి?"

"అనుకుంటూనే వున్నాను. ఈ ఒక్కలాడి తిప్పకుంటూ పూరంతా తిరిగి వస్తుంటే ఆ పిల్లదాని చాకిరి నామీద పడుతుందని. ఇదుగో! ఇప్పుడే చెప్పాను. ఇన్నాళ్ళు మీ కందరికీ చేశాను. మీ పిల్లలకి కూడా చాకిరి చెయ్యటం నా వల్లకాదు. ఒక్క రోజు కూడా ఆ పిల్లదాన్ని నేను చూడను."

"చూడకపోతే పోనీగాని నీవు కాస్త నోరు అదుపులో వుంచుకోమ్మా! ఇన్నేళ్ళాన్ని అనభ్యంగా, అలగాజనలొగ, ఒక్కలాడి వగలాడి అనే మాట

లేమిటి? మరోసారివచ్చు ఇలాంటి మాటలు వినించటానికే వీలేళ్లు. సీరి! సీనిమాకి వెళ్తాం పద వాణిని తయారుచెయ్యి" సుధాకర్ శ్రీనిజ చెయ్యి పట్టుకుని తమ గదిలోకి తీసుకెళ్ళి అన్నాడు.

"సీరి! ఈ రెండేళ్ళు నీకు ముళ్ళ బాటలాగా వుంటుండేమో! నాకు చేతనైతే సహాయం నేను చేస్తాను. అయినా చాలా కష్టపడాలి నువ్వు. "కృషి వుంటే మనుషులు ఋషులౌతారు, మనోపురుషు లౌతారు" అదే వాక్యాన్ని పదే పదే గుర్తుచేసుకో ఆది నీకు నైతిక బలాన్నిస్తుంది."

సుధాకర్ గుండెంపై తలవాల్యుకుని అక్కడ వినిస్తున్న అతని పూర్వయానికి ప్రేమార్థమైన మనసుతో నిశ్శబ్ద వాగ్దానం చేసింది, "సుదా! మీ వంటి ఉన్నతమైన వ్యక్తిని మరొకరిని చూడ దోనేమో! నా ప్రాణం పోయినా మీ మనసు కష్ట పెట్టను."

క్లాసులు మొదలయ్యాయి. శ్రీనిజ ప్రతి రోజూ ఉక్కిరి బిక్కిరిస్తోంది. ప్రార్థన వాణి అవసరాలు చూడటం, ఇంటిల్లపాడికి వంట, టిప్పను చెయ్యటం తను తయారయి వెళ్ళటం. శేషమ్మ ఎప్పుడూ పెత్తనాలకి వెళ్ళిపోవటమో! ఏదో నెప్పని మూలగటమో! ఏదీ లేకపోతే సాధించటం ఇంత చేసినా సంతృప్తలేని కింద పిల్లల సతాయింపు "ఒదినా! ఈ ఉప్పా తగళేశావో? ఇశ సువ్వే తిని నాకు అమ్మేట్లేసి ఇప్పు" ఆర్డరు జారీచేసే విజయలో ఆడ లక్షణాలే కనిపించవు.

"ఒదినా! నీకూతురో మహంకాళి. నా పెన్నులో ఆడి ఎక్కడో పారేసింది. చూసిప్పు! రోపోతే నీ పెన్నుప్పు." ఇలాటి విషయాలన్నీ మహాషివీరికా, శ్రీనిజ కాలేజీ కెళ్ళబోయే సమయానికి గుర్తొస్తాయి. వాళ్ళనేమైనా అంటే శేషమ్మ శర వేగంతో వచ్చేసి కోడల్ని నానా మాటలూ అనేసేది.

దాదాపు ప్రతి రోజూ శ్రీనిజ లేటే! ప్రాక్టికల్ క్లాసులో కాళ్ళు ఫ్రడీపోయేలా నించుని వస్తే అందరి సేవా మళ్ళీ మొదలు. క్లాసులో విన్నదే, లీజర్ అవర్సలో అక్కడ చదువు కొన్నదే తప్ప ఇంట్లో పుస్తకం ముట్టుకునే ప్రాప్తమూ లేదు శక్తి ఉండదు శ్రీనిజకి,

ఒకరోజు సాయంత్రం శ్రీనిజ ఇంటికి వచ్చి తన గదిలో కూతురుతో ఆడుకుంటోంది. నానమ్మ చేతులు పైటచెంగుతో దాచుకొని అటూ ఇటూ చూసుకుంటూ వచ్చింది. గదిలోకి రాగానే తలుపువేసి చెయ్యి చాచింది. అందులో పంచదార లడ్డూలు రెండున్నాయి.

"అదేమిటి నానమ్మా!" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది

శ్రీనిజ "వాళ్ళు రోజూ నువ్వెళ్ళాక ఏమేంట్ టిప్పను చేసుకుంటారమ్మా! స్టూరు రూములో పెట్టి తాళ మేస్తోంది. మీ అత్త ఆ లలితమ్మకి ఒకటి తగిలింది మరీ చెప్పారు, నీకు చెప్పారల్లని. ఈ రోజూ నా మనసాగక నీకేసం ఇది తీసి దాచాను. తినమ్మా!"

శ్రీనిజ కళ్ళు తడిశాయి ఏమికాని పనిమనిషి కున్న అత్యయతలో, మానవత్వంలో వందో వంతు లేదు తన అత్త శేషమ్మకి. తను శ్మశ్రువు కాదే! స్వయాన కొడుకు భార్య. ఎందుకిలా చేస్తుంది? చాచిన నానమ్మ చెయ్యి చూసేసింది శ్రీనిజ.

“నానమ్మా! నువ్వెంత మంచిదానివి! కాని ఇలా ఎప్పుడూ చెయ్యకు. ఈ తిండి లేకపోతే నా కండ కరిగిపోదు. వాళ్ళనే తిననియ్యి నానమ్మా! వాళ్ళు రూపాయిగా చేసుకొని దాచుకొన్నది నేను దొంగతనంగా తిని వాళ్ళతో సమానమైపోలేను.” నానమ్మ ఏం మాట్లాడుకుండా వెళ్ళిపోయింది. ఆ తరువాత నాలుగైదు రోజుల్నించీ రెండు రోజులకోసారి సుధాకర్ స్వీట్స్ పాకెట్ తెప్పి ఇంట్లోకి రాబోయే ముందు కీటికినుంచి తమ ట్యూబ్ బెడమీదకి విసిరేసి ఇంట్లోకి వచ్చేవాడు. ఎందుకీలా చేస్తున్నారని శ్రీనిజు ఎన్నిసార్లడిగినా సుధాకర్ కారణం చెప్పలేదు.

దిన దిన గండంగా పస్యయిర్ పూర్తయింది. పెకండియర్లో ప్రతిరోజూ మొదటి క్లాసు ప్రాసెసర్లది. ఆయనకి లేటుగా ఎవరైనా వస్తే వివరీతమైన కోసం. ఎంత ప్రయత్నించినా ఒకరోజు శ్రీనిజు ఆయన క్లాసుకి లేటుగా వెళ్ళనేవెళ్ళింది. గుమ్మం దగ్గర నుంచుని లోపలికి రావటాన్ని పర్మిషన్ అడిగిన శ్రీనిజుని తినేసేలా చూశాడాయన.

“మిస్సె శ్రీనిజా! నువ్వు లేటుగా రావటం వలన ఎంతమంది డిస్టర్బ్ అవుతున్నారో తెలుసా? నా లెక్కర్ కంటిన్యూటీ సోతుంది. మిగతా స్టూడెంట్లందరి ఆటెన్షన్ వేవర్ అవుతుంది. ఇన్నేళ్ళుగా చదువుకుంటున్నావు. ఈ చిన్న విషయం నీకెవరూ చెప్పలేదా? కమిస్ మీకందరికీ ఇదే నా రిక్వెస్ట్. లేటుగా వచ్చినవాళ్ళు దయచేసి నా క్లాసుకి రావద్దు.”

శ్రీనిజు ముఖమంతా ఎర్రగా కందిపోయింది. అతి ప్రయత్నమీద ఏడుపావుకుంది. అప్పట్నుంచి దాదాపు రోజు విడిచి రోజు ఆయన క్లాసులు ఎక్కట్టుటమే.

ఒక్కోసారి శ్రీనిజుకి చెప్పలేనంత విరక్తి కలుగుతుంది. ఈ విధంగా చదివి ఏమీ ఆనందం? మానిసారేస్తే పీడాపోతుంది అనుకునేది. అంతలోనే భర్త మాటలు గుర్తొచ్చి మనసు దృఢం చేసుకునేది.

ప్రాద్దున్న టిఫిన్ తినకుండా వచ్చేసేందేమో, వలయాలుగా తిరుగుతున్న ఆరోచనంతో సమంగా శ్రీనిజు తలకూడా తిరగసాగింది. నెమ్మదిగా కళ్ళ ముందు చీకటి ముసురుకుంది చిన్నగా చప్పుడు చేస్తూ ఆమె తల ముందున్న డెస్కమీదకి వాలి పోయింది. ఒళ్ళంతా వెసుటలు కారిపోతున్నాయి. ఖంగారుగా తలిమ్మా స్టూడెంట్లంతా ఆమె మట్టా

చేరారు. ఎవరో డాక్టరు కోసం ఫోన్ చేశారు. మరెవరో కొంచెం నీళ్ళు ముఖమీద చల్లి నీళ్ళ గ్లాసు నోటి కందించారు. డాక్టరు వచ్చి హైపో గ్లూకోసీమియా అని గ్లూకోజ్ ఇంజక్షన్లుచ్చారు. ఇద్దరమ్మాయిలు తీసుకెళ్ళి లాబ్లో బెంచమీద పడుక్కొబెట్టి క్లాసుకి వెళ్ళిపోయారు.

మానుకున్న కళ్ళనుంచి నీళ్ళు ధారలుగా కారసాగాయి. ఆలా ఎంతసేపు వుందో? తలమీద అత్యీయత నిండిన చెయ్యి పడటంతో కళ్ళు తెరిచింది. తెరవగానే కల్లిన ఆళ్ళర్యంతో దాదాపు బెంచమీద నుంచి కింద పడిపోయింది. ఎదురుగా ప్రాసెసర్ గారున్నారు. ఆయన వారినున్నా లేచి కూర్చుంది.

“శ్రీనిజా! బహుశా నేను కోప్పడతాననే భయంతో ఫెయింట్ అయివుంటావు. అవునా? ఇంతక్లికమే వనంత వచ్చి నీ గురించి నా కంఠా చెప్పింది. నీకున్న ఓర్పు, వట్టుదల ఇంతవరకూ నేను మరో స్టూడెంట్లతోనూ, చూడలేదు. ఎప్పుడూ రైల్వాయిని కోల్పోకు. దేవుడు నీకు మేలుచేస్తాడు. లేటునా నా క్లాసుకి రావడం మానెయ్యొద్దు. నా పర్మిషన్ అడక్కుండానే సరాసరి నీ సీటులోకి వెళ్ళి కూర్చో. ఇండాక టెస్ట్ బాగాచేశావు. ఎమ్ యూ ఆల్ ది బెస్ట్.”

కృతజ్ఞతతో మూగబోయిన శ్రీనిజు కంఠంలోనే ఆగిపోయాయి “ధాంక్యూ సర్” అనే మాటలు. కళ్ళలోనే వ్యక్తికరించింది. ప్రోత్సాహకరంగా చిరునవ్వు నవ్వి, ఇంటికి వెళ్ళి రెస్ట్ తీసుకోమని చెప్పి హుండాగా తన రూమ్ వైపుకి సాగిపోయాడాయన.

శ్రీనిజు చదువూపేయ్యడాన్ని శేషమ్మ చేసిన ప్రయత్నాన్ని ఏపలమయ్యాయి. కాలం సత్రలా నడిచినా సైన్ల పరీక్షలు రానే వచ్చాయి. మొదటి పరీక్ష అయింది. రెండవ రోజు పరీక్షకి తయారవు తోంది శ్రీనిజు. ఎనిమిదవుతున్నా నానమ్మ లేవలేదు. విసుక్కుంటూ లేవటానికెళ్ళింది. చేత్తోకుదపబోయి ఉలిక్కిపడింది. నానమ్మ ఒళ్ళు నివ్వలా కాలిపో తోంది. శ్రీనిజు గుండె రుబ్బుమంది. భయపడు తున్నంతా అయింది. రెండురోజుల్నించీ నానమ్మ రొంప, తలొప్పి అంటూనే వుం. ఈ రోజు స్పృహలేకుండా బ్యూర మొచ్చేసింది. ఇప్పుడు పరీక్ష కెళ్ళటమెలా? అంతా తన ఖర్చు. రెండురోజుల క్రిందటే సుధాకర్ స్టాక్ తేవటాన్ని బాంబే వెళ్ళాడు. అతనుంటే వాణిని ఎలాగోలా

చూసుకునేవాడు. ఈ రోజు మధ్యాహ్నానికిగాని రాదు. తల్లి దగ్గర వదిలేద్దుమంటే వాణికి శేషమ్మ పుణ్యమా అని అమ్మమ్మ అలవాటవలేదు ఎంత బ్రతిమాలినా రెండు రోజులు కూడా పుట్టంటే కెళ్ళనిచ్చేకాదు.

భయపడుతున్నానే అత్తగారి, దగ్గర కెళ్ళింది “అత్తయ్యా! నేను ఒంటిగంటకల్లా వచ్చేసాను మీరు కాస్త వాణిని..”

శేషమ్మ ముఖంలో విజయగర్వం తొంగి చూసింది. “నేను ముందే చెప్పలా? నీ కూతురి వాకిరీతో నా ప్రాణం తియ్యొద్దని. కుదురుతుంది పిల్లయితే పోనీలే అని చూసేదాన్ని. ప్రపంచంలో మీకేగాదా కూతురున్నట్లు ఏవ్వగారం చేసి దాన్నెందుకూ పనికిరాకుండా చేశారు. నాలుగు గంటలు కాదు నాలుగు నిమిషాలు దాన్ని నేను సముదాయించలేను తల్లీ! నీ సాట్టేనో నువ్వు పడు.”

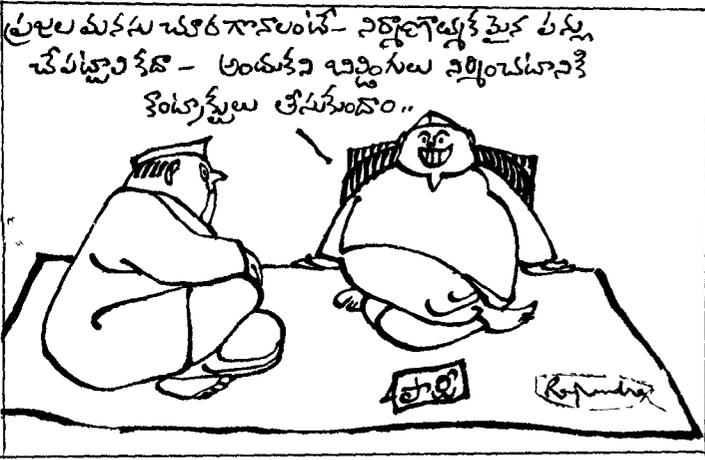
అశా పెద్దాడబడుచు విజయ దగ్గర కెళ్ళింది “విజయా! వాణిని ఈ ఒక్కరోజు..”

“నువ్వు మహారాజీలా కాలేజీ కెళ్ళొస్తుంటే నేను నీకు ఊడిగం చెయ్యాలాండి ఒదిగారూ! మా ప్రెండ్లందరం మార్కెట్లో షోకి వెళ్ళున్నాం నేనుండను ఇంట్లో” శేషమ్మ కూతురి వైపు ప్రశంసాపూర్వకంగా చూచింది.

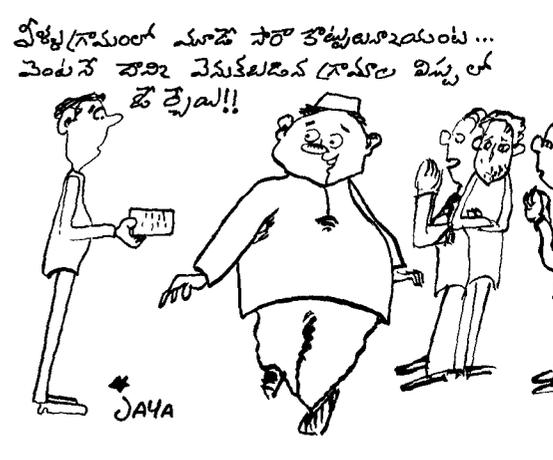
చివరి అశా లలిత దగ్గరకెళ్ళింది “లలితా బంగారుతల్లివి కదూ? నేనొచ్చేవరకు వాణిని ఆడిస్తానా? నేన్నీకు మంచి ప్రాణం కొనిపెడ్తాను?”

“ఓ అలాగే ఒడినా?” రడిగా ఒప్పేసుకుంది లలిత. శేషమ్మకి ఒళ్ళు మండిపోయింది.

లలితకి సవాలక్ష జాగ్రత్తలు చెప్పి, వికాకు ఆందోళన నిండిన మనసుతో పరీక్షకి బయలుదేరింది శ్రీనిజు. పరీక్ష మొదలయింది. ఒక గంటన్నరయింది. మరో గంటన్నర వుంది. ఇంతలో వరంధలో ఏవో గొడవ ఏర్పించింది. అందరి తలలు అటు తిరిగాయి. అటెండరు లలితను బయటకి తీసుకెళ్ళటాన్ని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. లలిత పెనుగులాడుతోంది పాదావిడిగా శ్రీనిజు లేవబోతుండగానే పూను చేతుల్ని బలంకొద్దీ విరాలింపేసి బాణంలా పరీక్ష హాల్లోకి దూసుకొచ్చేసింది “ఒడినా ఒడినా” అని అరుస్తూ. శ్రీనిజు గలుకున్న ఆ పిల్ల నోరు నొక్కేసి ఇన్విజిటేటర్ కి సారీ చెప్పి బయటకి ఓ మూలకి లాక్కెళ్ళింది.

అల్లలమనసు చూరగావలందే - నిర్దోషిగొట్టక మైన పన్ను చేపట్టాలి కదా - అందుకే ఇద్దరినీ నిర్భయంగానే కంట్రాప్టెలు తోసగసుందాం..

వోళ్ళగ్రామంలో మూడే సారీ కెళ్ళుటానికంటే... ఎంటన సారీ వెసుకబెడన గ్రామాల విస్వల బో కెళ్ళాలి!!

